

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

٣٩٣٩٨

وزارت اطلاعات آذربایجان  
تعمیرات آذربایجان  
وزارت اطلاعات آذربایجان  
تعمیرات آذربایجان



۱۳۸۰ / ۲ / ۲۰

دانشگاه تربیت مدرس  
دانشکده علوم انسانی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی  
بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر میزان آگاهی تاریخی نوجوانان  
( دانش آموزان سال سوم دبیرستان شهرستان تهران )

رحمت ... معمار

013327  
۲ ۶۳۹۸

استاد راهنما:

آقای دکتر منوچهر محسنی

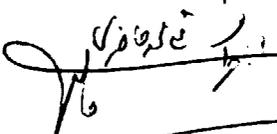
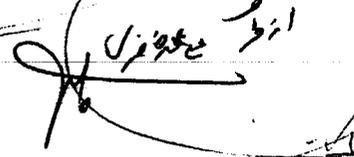
استاد مشاور:

آقای دکتر عماد افروغ

تابستان ۱۳۷۹

## تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضاء هیات داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای رحمت الله معمار تحت عنوان بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر میزان آگاهی تاریخی نوجوانان (دانش آموزان سال سوم دبیرستان شهرستان تهران) را از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند.

اعضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضاء هیات داوران
	د انشیار	دکتر منوچهر محسنی	استاد راهنما
	استادیار	دکتر عماد افروغ	استاد مشاور
	استادیار	دکتر سید هاشم آقاجری	استاد ناظر
	استادیار	دکتر سعید معیدفر	استاد ناظر
	استادیار	دکتر سید هاشم آقاجری	نماینده شورای تحصیلات تکمیلی

## آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به این که چاپ و انتشار پایان نامه های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس مبین بخشی از فعالیتهای علمی-پژوهشی دانشگاه است، بنابر این به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به مرکز نشر دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت زیر را چاپ کند:  
"کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده در رشته جامعه شناسی است که در سال ۱۳۷۹ در دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر منوچهر محسنی و مشاوره جناب آقای دکتر عماد افروغ از آن دفاع شده است."

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های نشریات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به مرکز نشر دانشگاه اهداء کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت، به دانشگاه تربیت مدرس تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجویان نهاد و قبول می کنند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند. به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمیر نماید.

ماده ۶: اینجانب رحمت الله معمار دانشجوی رشته جامعه شناسی مقطع کارشناسی ارشد، تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

امضاء:

رحمت الله معمار

تقدیم به :

\_ پدرم که معلم تلاش و توکل است

\_ مادرم که الگوی فداکاری و از خود گذشتگی است

\_ همسرم که همواره یاریگر و مددکار من بوده است

\_ و فرزندان دلبندم، عبدالله و روح الله

## تقدیر و تشکر

« من لم یشکر الخالق لم یشکر المخلوق »

حال که به فضل الهی موفق به انجام پایان‌نامه خود در خصوص عوامل اجتماعی مؤثر بر میزان آگاهی تاریخی نوجوانان شده‌ام، بر خود فرض می‌دانم که از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در نیل به این مقصود مرا یاری و هدایت کرده‌اند، تقدیر و تشکر نمایم.

پیش و بیش از همه، اجرای این تحقیق را مدیون راهنماییها و مساعدتهای عالمانه و بی‌شائبه استاد گرانقدر، جناب آقای دکتر منوچهر محسنی، استاد راهنمای تحقیق هستم که در ترسیم خطوط کلی و جهت گیریهای نظری و عملی نگارنده به مسأله تحقیق، نقش بسیار تعیین کننده‌ای را بر عهده داشته‌اند.

همچنین، لازم است کمال تقدیر و تشکر خود را از استاد مشاور تحقیق، جناب آقای دکتر عماد افروغ ابراز دارم که با تذکر نکات بسیار مفید و ضروری خویش، نگارنده را در تصحیح اعوجاجات و رفع نقایص و کاستیهای تحقیق مدد رساندند.

بر خود فرض می‌دانم که از مساعدتها و راهنماییهای اساتید ناظر تحقیق، آقایان دکتر سید هاشم آقاجری و دکتر سعید معیذفر تشکر و قدر دانی نمایم.

بستن این صفحه، بدون ابراز تشکر و قدردانی از استاد و سرور بزرگوام، جناب آقای علی هرمزی‌زاده، که از بدو ورود به دانشگاه در مقطع کارشناسی تاکنون، بلادریغ و شائبه، تجربیات ارزنده، معلومات غنی، امکانات مقدور و فرصت ارزشمند خویش را نثار بنده نموده‌اند و در این مرحله نیز دقایق روشی مفیدی را به نگارنده متذکر شده‌اند، به دور از انصاف و حق شناسی خواهد بود.

همچنین وظیفه خود می‌دانم که از مسئولان اداره کل آموزش و پرورش شهرستان تهران و نیز مسئولان ادارات آموزش و پرورش مناطق یک، شش و شانزده شهرستان تهران به جهت مساعدتهای اداری و صدور مجوز اجرای پرسشنامه در مدارس مورد نظر، تقدیر و تشکر نمایم. در نهایت، مراتب سپاس خود را از مسئولان واحد مطالعات و تحقیقات مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌ای صدا و سیما، جمهوری اسلامی، خصوصاً گروه تاریخ آن واحد، به خاطر در اختیار قرار دادن برخی اطلاعات لازم در خصوص برنامه‌های تاریخی صدا و سیما، ابراز می‌دارم. برای همه این عزیزان سعادت و سلامت روزافزون را از درگاه خداوند متعال مسألت دارم.

## چکیده:

تحقیقی که پیش رو دارید، به تبیین عوامل عمدتاً اجتماعی مؤثر بر میزان آگاهی و دانش تاریخی نوجوانان، عطف به تاریخ کشورمان از ایران باستان تا پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ می‌پردازد. جامعه آماری تحقیق، شامل کلیه نوجوانان (اعم از دختر و پسر) دانش‌آموز پایه سوم مقطع متوسطه نظام جدید آموزشی، در مناطق ۲۲ گانه شهرستان تهران در سال تحصیلی ۷۹-۱۳۷۸ و نمونه برگزیده شده شامل ۲۲۲ نفر از دانش‌آموزان پایه سوم متوسطه در مناطق یک (شمال شهر)، شش (مرکز شهر) و شانزده (جنوب شهر) می‌باشد.

چهارچوب نظری تحقیق ملهم از نظریه کارکردگرایی ساختاری تالکوت پارسونز است و کلیدی‌ترین مفهوم در این دستگاه نظری برای تبیین مسأله «آگاهی اجتماعی» به طور کلی و «آگاهی تاریخی» به طور خاص، مفهوم «جامعه‌پذیری» و «جهت‌گیریهای شناختی مشترک» می‌باشد. خرده نظام «جامعه‌پذیری» به عنوان یکی از چهار خرده نظام «جامعه»، کار ویژه انتقال عناصر و محمولات فرهنگی، از جمله وجه شناختی فرهنگ، شامل دانشها و آگاهیهای مربوط به پیشینه تاریخی و سازنده هویت تاریخی به نسل نوپدید را، از طریق نهادهای عمده جامعه‌پذیری (خانواده، مدرسه، رسانه‌های ارتباط جمعی و ...) بر عهده دارد. در نتیجه این فرآیند، نسل نوجوان و جوان جامعه واجد حد متینی از آگاهی تاریخی و مآلاً احساس هویت تاریخی خواهند شد. متقابلاً هر گونه ضعف، خلل و کاستی در چنین آگاهی و احساسی، پیامد بی کارکردی، کج کارکردی و یا تزاحم و تداخل کارکردی هر یک از این نهادها می‌تواند تلقی شود. علاوه بر این، به منظور تکمیل مدل تحلیلی تحقیق و غفلت نکردن از متغیرهای سطوح خردتر، در این تحقیق به متغیرهای دیگری چون نگرش تاریخی نوجوان، پایگاه اجتماعی - اقتصادی نوجوان و متغیرهای شخصی نیز توجه شده است. تحلیل رگرسیونی داده‌های تحقیق نشان می‌دهد که مجموعه متغیرهای مستقل باقی مانده در معادله رگرسیونی به میزان ۶۰ درصد از تغییرات در متغیر وابسته تحقیق، یعنی «آگاهی تاریخی» را تبیین می‌کنند که از لحاظ آماری درصد نسبتاً بالایی است و حاکی از کارآمدی مدل تحلیلی بر آمده از چهارچوب نظری تحقیق می‌باشد. این متغیرهای تبیینی عبارتند از:

نگرش تاریخی، میزان بهره مندی از برنامه‌های تاریخی سیما (تأثیرات رسانه‌ای)، میزان مطالعه مجله‌های تاریخی (تأثیرات رسانه‌ای) میزان تشویق و ترغیب والدین به مطالعه تاریخ کشور (تأثیرات خانوادگی)، تدریس مشارکتی درس تاریخ توسط معلمان تاریخ (تأثیرات نهاد آموزشی)، شاخصه‌های پایگاه اجتماعی - اقتصادی نوجوان (شامل میزان تحصیلات والدین، منطقه مسکونی، میزان درآمد خانوار، منزلت شغلی پدر، وضعیت مسکونی) و میزان علاقه کلی به مطالعه کردن (فرهنگ مطالعه).

#### کلید واژگان:

آگاهی تاریخی، نگرش تاریخی، احساس هویت تاریخی، جامعه پذیری تاریخی

## «فهرست مطالب»

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: کلیات تحقیق .....
۲	الف. طرح مسأله .....
۴	ب. اهداف تحقیق .....
۵	ج. فواید تحقیق .....
۶	د. اهمیت تحقیق .....
۹	هـ. بستر نظری تحقیق .....
۱۵	و. پیشینه عملی تحقیق .....
.....	
۱۹	فصل دوم: چهارچوب نظری تحقیق .....
۲۰	مقدمه .....
۲۰	۱- «آگاهی» از منظر کارکردگرایی ساختاری پارسونزی .....
۲۸	۲- تبیین پارسونزی از «آگاهی تاریخی» .....
۳۷	۳- جامعه پذیری تاریخی .....
۳۹	الف. آگاهی تاریخی .....
۳۹	۱-الف). آگاهی .....
۴۸	۲-الف). تاریخ .....
۵۲	ب. نوجوان .....
۵۶	ج. کارگزاران جامعه پذیری تاریخی .....
۵۸	۱-ج). نهاد خانواده .....

۶۱	..... ۲-ج). نهاد آموزشی (مدرسه)
۶۸	..... ۳-ج). رسانه‌های ارتباط جمعی
۷۳	..... د. کارکردهای جامعه پذیری تاریخی
۷۵	..... هـ. نگرش تاریخی
۷۷	..... و. پایگاه اجتماعی - اقتصادی
۷۹	..... ز. منطقه مسکونی
۷۹	..... ح. فرهنگ مطالعه
۸۰	..... ط. جنسیت
۸۰	..... ی. رشته تحصیلی
۸۱	..... س. اعتماد به منابع تاریخی
۸۲	..... پرسشهای تحقیق
۸۴	..... فرضیات تحقیق
۸۶	..... مدل نظری و مدل تحلیلی تحقیق
۸۷	..... فصل سوم: روش شناسی تحقیق
۸۸	..... الف. مطالعات اکتشافی
۸۹	..... ب. نوع مطالعه
۸۹	..... ج. واحد و سطح تحلیل
۹۰	..... د. جامعه آماری تحقیق
۹۰	..... هـ. روش نمونه گیری
۹۰	..... و. ابزار گردآوری اطلاعات
۹۱	..... ز. شیوه گردآوری اطلاعات
۹۱	..... ح. پیش‌آزمون پرسشنامه
۹۱	..... ط. پایایی و روایی پرسشنامه

۹۴	..... ی. تعریف مفاهیم و نحوه سنجش متغیرهای اساسی
۹۹	..... س. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۱۰۰	..... فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها
۱۰۱	..... الف. توصیف آماری داده‌ها
۱۲۳	..... ب. استنباط آماری و سنجش فرضیه‌ها
۱۶۲	..... فصل پنجم: نتیجه‌گیری و پیشنهادها
۱۶۳	..... الف. نتیجه‌گیری
۱۶۳	..... ۱-الف. در سطح توصیفی
۱۶۴	..... ۲-الف. در سطح تبیینی
۱۶۸	..... ب. پیشنهادها
۱۷۳	..... ج. محدودیتهای تحقیق
۱۷۶	..... منابع فارسی
۱۸۲	..... منابع لاتین
۱۸۳	..... ضمائم
۱۹۴	..... خلاصه انکلیسی

## «فهرست جداول»

صفحه	عنوان
۲۶	جدول (۲-۱). خرده نظامهای نظام فرعی شخصیت .....
۲۷	جدول (۲-۲). خرده نظامهای جامعه .....
۲۸	جدول (۲-۳). اجزای نهادی خرده نظامهای جامعه .....
۲۹	جدول (۲-۴). سطوح انتزاعی تحلیل کارکردی - ساختی پارسونز .....
۴۴	جدول (۲-۵). طبقه‌بندی هدفهای آموزشی (درحیطه شناختی) .....
۱۰۱	جدول (۴-۱). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب جنسیت .....
۱۰۲	جدول (۴-۲). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب منطقه مسکونی .....
۱۰۳	جدول (۴-۳). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب رشته تحصیلی .....
۱۰۴	جدول (۴-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پایگاه اجتماعی - اقتصادی .....
۱۰۵	جدول (۴-۵). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب علاقه کلی آنها به مطالعه کردن .....
۱۰۶	جدول (۴-۶). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب علاقه آنها به مطالعه تاریخ ایران .....
۱۰۷	جدول (۴-۷). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان مطالعه کتب تاریخی .....
۱۰۸	جدول (۴-۸). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان مطالعه مجلات تاریخی .....
۱۰۹	جدول (۴-۹). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان تماشای برنامه های تاریخی سیما ...
۱۱۰	جدول (۴-۱۰). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان استماع برنامه های تاریخی رادیو ...
۱۱۱	جدول (۴-۱۱). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع نگرش تاریخی آنها .....
۱۱۲	جدول (۴-۱۲). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان تأثیرات خانوادگی بر آنها .....
۱۱۳	جدول (۴-۱۳). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان آگاهی تاریخی .....
	جدول (۴-۱۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان آگاهی تاریخی آنها، به تفکیک مقاطع
۱۱۳	سه گانه تاریخ ایران .....

- ۱۱۴ جدول (۱۵-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان اعتماد به اسناد و منابع تاریخی .....
- ۱۱۶ جدول (۱۶-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع نگرش به تاریخ ایران .....
- ۱۱۶ جدول (۱۷-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان قابلیت فهم کتب درسی تاریخ برای آنها
- جدول (۱۸-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان اعتماد آنها به محتوای کتب درسی
- ۱۱۷ تاریخ .....
- ۱۱۷ جدول (۱۹-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش به حجم کتابهای درسی تاریخ .....
- ۱۱۸ جدول (۲۰-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش به جذابیت ظاهری کتب درسی تاریخ
- ۱۱۸ جدول (۲۱-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش به میزان تسلط علمی معلمان تاریخ
- ۱۱۹ جدول (۲۲-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش به کیفیت تدریس معلمان تاریخ
- ۱۲۰ جدول (۲۳-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان تدریس مشارکی معلم .....
- ۱۲۰ جدول (۲۴-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب کاربرد وسایل کمک آموزشی معلم برای آنها
- ۱۲۱ جدول (۲۵-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان رضایت کلی آنها از معلمان تاریخ
- جدول (۲۶-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان مسافرتهاى آنها به اماکن تاریخی از
- ۱۲۲ جانب مدرسه .....
- ۱۲۲ جدول (۲۷-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب برگزاری مراسم تاریخی در مدرسه برای آنها
- جدول (۲۸-۴). توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان بهره مندی از نمایش برنامه های
- ۱۲۳ تاریخی در مدرسه .....
- ۱۲۴ جدول (۲۹-۴). مقایسه میانگین آگاهی تاریخی نوجوان بر حسب میزان علاقه کلی به مطالعه
- ۱۲۴ جدول (۳۰-۴). آزمون همبستگی کندال برای رابطه علاقه کلی به مطالعه با آگاهی تاریخی
- ۱۲۵ جدول (۳۱-۴). آزمون تی برای مقایسه میانگینهای آگاهی تاریخی بر حسب رشته تحصیلی
- ۱۲۶ جدول (۳۲-۴). مقایسه میانگین آگاهی تاریخی نوجوانان بر حسب منطقه مسکونی .....
- ۱۲۷ جدول (۳۳-۴). جدول تقاطعی منطقه مسکونی با آگاهی تاریخی .....
- ۱۲۷ جدول (۳۴-۴). آزمون آماری دی سامرز برای رابطه منطقه مسکونی با آگاهی تاریخی .....
- ۱۲۸ جدول (۳۵-۴). مقایسه میانگین آگاهی تاریخی بر حسب میزان تحصیلات پدر .....

جدول (۳۶- ۴). ضریب همبستگی پیرسون برای رابطه تحصیلات والدین و آگاهی تاریخی	
نوجوان .....	۱۲۹
جدول (۳۷- ۴). مقایسه میانگین آگاهی تاریخی خوانندگان با غیر خوانندگان کتب تاریخی	۱۳۰
جدول (۳۸- ۴). آزمون تی برای مقایسه آگاهی تاریخی خوانندگان و غیر خوانندگان کتب تاریخی	۱۳۰
جدول (۳۹- ۴). آزمون همبستگی دی سامرز برای رابطه خواندن کتب تاریخی با آگاهی تاریخی	۱۳۱
جدول (۴۰- ۴). مقایسه میانگینهای آگاهی تاریخی خوانندگان و غیر خوانندگان مجلات تاریخی	۱۳۲
جدول (۴۱- ۴). آزمون تی برای مقایسه آگاهی تاریخی خوانندگان و غیر خوانندگان مجلات تاریخی .....	۱۳۲
جدول (۴۲- ۴). آزمون همبستگی پیرسون جهت بررسی رابطه جهت گیری خانواده به تاریخ و آگاهی تاریخی .....	۱۳۳
جدول (۴۳- ۴). آزمون همبستگی پیرسون برای رابطه میزان تماشای برنامه های تاریخی سیما و آگاهی تاریخی .....	۱۳۴
جدول (۴۴- ۴). آزمون همبستگی دی سامرز برای رابطه میزان بهره مندی از برنامه های تاریخی رایو با آگاهی تاریخی .....	۱۳۴
جدول (۴۵- ۴). آزمون تی برای مقایسه میانگین آگاهی تاریخی شنوندگان و غیر شنوندگان برنامه های تاریخی رادیو .....	۱۳۵
جدول (۴۶- ۴). مقایسه میانگین آگاهی تاریخی نوجوانان بر حسب تسلط علمی معلمان تاریخ	۱۳۶
جدول (۴۷- ۴). آزمون دی سامرز برای بررسی رابطه میزان تسلط علمی معلمان تاریخ با میزان آگاهی تاریخی نوجوان .....	۱۳۶
جدول (۴۸- ۴). تحلیل واریانس یکسویه برای مقایسه آگاهی تاریخی نوجوانان بر حسب میزان تسلط علمی معلمان تاریخ .....	۱۳۷
جدول (۴۹- ۴). مقایسه میانگین آگاهی تاریخی بر حسب کیفیت تدریس معلمان تاریخ .....	۱۳۸
جدول (۵۰- ۴). آزمون همبستگی دی سامرز برای رابطه کیفیت تدریس معلمان تاریخ و آگاهی تاریخی نوجوان .....	۱۳۸

- جدول (۵۱-۴). آزمون همبستگی دی سامرز برای رابطه تدریس مشارکتی و آگاهی تاریخی ۱۳۹
- جدول (۵۲-۴). ضریب همبستگی اتا برای رابطه شرکت در اردوهای تاریخی و آگاهی تاریخی ۱۳۹
- جدول (۵۳-۴). تحلیل واریانس یکسویه برای بررسی رابطه اردوهای تاریخی و آگاهی تاریخی ۱۴۰
- جدول (۵۴-۴). آزمون دی سامرز برای بررسی معنا داری رابطه کاربرد وسایل کمک آموزشی ۱۴۰
- معلم با آگاهی تاریخی نوجوان ..... ۱۴۰
- جدول (۵۵-۴). مقایسه میانگین آگاهی تاریخی نوجوانان بر حسب اعتماد به کتب درسی تاریخ ۱۴۱
- جدول (۵۶-۴). آزمون همبستگی کندال و اسپیرمن برای رابطه آگاهی تاریخی و اعتماد به کتب ۱۴۱
- درسی تاریخ ..... ۱۴۲
- جدول (۵۷-۴). مقایسه میانگینهای آگاهی تاریخی بر حسب نگرش به حجم کتب درسی تاریخ ۱۴۲
- جدول (۵۸-۴). آزمون همبستگی کندال برای رابطه نگرش به حجم کتب درسی تاریخ با آگاهی ۱۴۲
- تاریخی ..... ۱۴۳
- جدول (۵۹-۴). مقایسه میانگین آگاهی تاریخی بر حسب میزان جذابیت ظاهری کتب درسی ۱۴۳
- تاریخ ..... ۱۴۴
- جدول (۶۰-۴). ضریب همبستگی اتا برای رابطه جذابیت ظاهری کتب درسی تاریخ و آگاهی ۱۴۴
- تاریخی ..... ۱۴۴
- جدول (۶۱-۴). تحلیل واریانس یکسویه آگاهی تاریخی بر حسب میزان جذابیت ظاهری کتب ۱۴۵
- درسی تاریخ ..... ۱۴۵
- جدول (۶۲-۴). مقایسه میانگین آگاهی تاریخی بر حسب میزان قابلیت فهم کتب درسی تاریخ ۱۴۶
- جدول (۶۳-۴). آزمون همبستگی کندال و اسپیرمن برای رابطه میزان قابل فهم بودن کتب درسی ۱۴۶
- تاریخی با آگاهی تاریخی ..... ۱۴۶
- جدول (۶۴-۴). ضریب همبستگی اتا برای رابطه میزان برگزاری مراسم تاریخی در مدرسه با ۱۴۶
- آگاهی تاریخی ..... ۱۴۷
- جدول (۶۵-۴). آزمون تی برای مقایسه میانگین آگاهی تاریخی شرکت کنندگان و غیر شرکت ۱۴۷
- کنندگان در مراسم تاریخی مدرسه ..... ۱۴۷